

Etelä-Karjalan lintutieteellisen yhdistyksen yhteishavainnointi 22.4.2017

Timo Tikka

EKLY:n yhteishavainnointiin 22.4.2017 osallistui kolme havaintopistettä:

- 1. Lappeenranta, Joutseno, Myllymäki klo 05:00–15:00 *Marko Ruti***
- 2. Ruokolahti, Rautiala, Mötönmäki klo 05:00–15:00 *Juha Juuti, Liisa Laitinen ja Timo Tikka***
- 3. Parikkala, Siikalahti, patotie klo 05:00–15:00 *Janne Aalto, Hanna Aalto, Annika Forsten, Antero Lindholm, Matti Lötjönen, Rolf Mortensen, Harri Partanen, Jarmo Pirhonen***

Havainnoitsijapulaa poti ainakin Myllymäki yhden hengen miehityksellä osan havainnointisektorista jäädessä ajoittain pitkäksikin aikaa katveeseen. Siikalahdella havainnoitsijoita oli kaikkiaan runsaasti, mutta kokoaikaisesti siellä kiikaroi ainoastaan Janne Aalto. Ruokolahdella havainnoitiin koko ajan kolmisin.

Kevään edistyminen ja havainnointipäivän sää

Vuodenaikaan nähden viileä sää oli jatkunut ennen yhteishavainnointipäivää sekä Suomessa että laajalti muussa Euroopassa pitkälti toista viikkoa. Lumet olivat pääosin kuitenkin jo sulaneet, vaikka pieniä lumenviipymiä pohjoisrinteillä ja varjopaikoissa tavattiin vielä vapun jälkeenkin.

Aamutunteina aurinko ja hyvää näkyvyys suosivat kaikkia havaintopisteitä. Pilvisyys kuitenkin lisääntyi puoltapäivää kohden. Joutsenossa sadetta ei saatu koko aikana, sitä vastoin Ruokolahtea ja Parikkalaa painoivat jaksoittaiset rae- ja räntäsateet puolesta päivästä alkaen. Ruokolahdella kuurot alkoivat rakeina 11:55, Parikkalassa lumena 12:45. Ruokolahdella ajoittain sakea lumentulo päättyi 14:40, Parikkalassa vasta havainnointiajan päättyessä. Aamupäivällä tyyneys vaihtui välillä heikkoon etelän ja lounaan väliseen tuuleen, jonka suunta kuitenkin kääntyi koilliseen rae- ja räntäkuurojen saapuessa. Lämpötila kehittyi aamuvarhaisen kahdesta pakkasasteesta iltapäivän viiteen lämpöasteeseen.

Joutsenet, hanhet, sorsalinnut

Laulujoutseniksi määritettyjä muutti kaikkiaan 49, joista noin puolet Joutsenon Myllymäellä, Ruokolahdella lisäksi kahdeksan pikku- tai laulujoutsenta.

Vaisua hanhimuuttoa hallitsivat ajankohdalle tyypillisesti vielä metsähanhet kolmen havaintopisteen yhteismäärän jäädessä 125:een Ruokolahden osuuden ollessa 71. Varsinkin Parikkalassa liikkui lisäksi epäluukuinen määrä kierteleviä metsähanhia. Myllymäellä matkasi määrittämättömiä hanhia 58. Tundrahanhia havaittiin kaikissa havaintopisteissä, mutta yhteensä vain 12. Ainoat valkoposkihanhet (23) kirjattiin Parikkalassa. Muu hanhimuutto tiivistyi yksittäisiin Myllymäen kanadanhanheen ja Siikalahden merihanheen. Sorsalintuja muutti erittäin niukasti: Myllymäellä ja Siikalahdella kaikkiaan 13 isokoskeloa ja Ruokolahdella yksi telkkä.

Kuikat, merimetso, harmaahaikara

Kuikkia muutti Myllymäellä neljä ja Siikalahdella kolme, Ruokolahden havaintopisteessä kuikkia ei havaittu lainkaan. Myöskään paikallisia kuikkia ei Ruokolahdella kuultu seudun järvien ollessa vielä jäässä. Päivän ainoa muuttava kaakkuri kirjattiin Myllymäellä.

Merimetsoja laskettiin muuttavana Myllymäellä kaksi, Siikalahdella yksi harmaahaikara.

Päiväpetolinnut

Siikalahden petolintupäivän huipentuma lienee ollut Jarmo Pirhosen yli kahden kilometrin päässä etelästä optiikkaansa poimima pikkukiljukotka/kiljukotka, joka nopeasti korkealle kohottuaan lähti valumaan kohti kaakkoa. Muuta kotkamuuttoa edusti Myllymäen merikotka.

Sääksiä matkasi kaikkiaan kuusi, puolet Joutsenon Myllymäellä, puolet Ruokolahden Mötönmäellä.

Buteo-muutto oli niukkaa: yksi hiirihaukka kullakin havaintopisteellä, Siikalahdella lisäksi viisi piekanaa.

Jalohaukoista tuulihaukkoja muutti kaikilla havaintopaikoilla, yhteensä kuitenkin vain neljä. Myllymäellä havaittiin kaksi ampuhaukkaa ja Mötönmäellä lajilleen määrittämätön pieni jalohaukka.

Päivän ainoat muuttavat ruskosuohaukat (2) nähtiin Myllymäellä, jossa kirjattiin myös vaille tarkempaa lajinmäärittystä jäänyt iso päiväpetolintu.

Päivän runsainta muuttavaa petolintua, varpushaukkaa, rekisteröitiin Siikalahdella viisi ja Myllymäellä viisi. Mötönmäellä ilmassa oli vain paikallinen pari.

Kurki ja kahlaajat

Kurkia muutti yhteensä 25, kaikki Myllymäellä ja useammassa eri parvessa viimeisimmän matkatessa korkealla kohti pohjoista pian klo 11:n jälkeen.

Kuovi oli päivän runsain kahlaaja, ja niitä kirjattiin Parikkalassa 64, Ruokolahdella 12 ja Joutsenossa 7. Töyhtöhyppiä muutti 58, ylivoimainen valtaosa Parikkalassa ja Joutsenossa. Metsävikloja tavattiin pieniä määriä kaikissa havaintopisteissä, yhteensä 17, mutta ainakin Ruokolahdella lento suuntautui useammin eteläiselle, kuin pohjoiselle sektorille. Muu muuttavien kahlaajien saldo typistyi Siikalahden meriharakkaan ja Myllymäen kolmeen pikkukuoviin.

Lokit

Lokit lajiryhmänä muodostivat peipon, rastaiden ja sepelkyyhkyn kanssa päivän neljä runsainta muuttavien lintujen ryhmää. Kaikkiaan lokkeja muutti 460, joista lajilleen määritettyjä naurulokkeja oli 39 prosenttia, ja niistä 81 prosenttia muutti Siikalahdella. Toiseksi runsain muuttava lokkilaji oli kalalokki (95), joista noin puolet muutti Ruokolahdella. Harmaalokkeja laskettiin yhteensä 44 jakautuen melko tasaisesti eri havaintopisteille. Selkälokkeja havaittiin Siikalahdella 5 ja Myllymäellä 2. Lajilleen jäi määrittämättä 136 loppia, joista 99 Ruokolahdella ja 37 Joutsenossa.

Sepelkyyhky

Muuttavien sepelkyyhkyjen päiväsumma ylsi 413:een, joista Siikalahden osuus oli 251, Myllymäen satakunta. Ruokolahdella muuttavia sepelkyyhkyjä listattiin 64. Siikalahden sepelkyyhkyistä 80 matkasi etelän suuntaan. Lisäksi Myllymäellä kirjattiin läheisiltä Pätilän, Kiukkaan ym. lähialueen pelloilta peräti 530 paikallista/ei-muuttavaa sepelkyyhkyä, joista osa laskeutui sinne koillisesta ja idästä.

Kiuru, niittykirvinen, västäräkki, rautiainen

Kiuruja muutti kaikilla tarkkailupaikoilla, yhteensä 14, joista Myllymäellä 9.

Niin ikään niittykirvisiä tavattiin kaikissa kolmessa havaintopisteessä, yhteensä 9, Siikalahden osuuden ollessa 5.

Västäräkkejä meni 20 jakautuen suunnilleen puoliksi Siikalahden ja Myllymäen kesken. Ruokolahdella tavattiin muuttavana vain yksi lintu.

Muuttavat rautiaiset keskittyivät Myllymäelle, jossa niitä muutti 5 yksilöä havainnointipäivän ensimmäisinä tunteina.

Rastaat

Päivän rastasmuuton kokonaissumma oli 457 ehdottomana lajikuninkaana räkättirastas, jonka osuus oli 57 prosenttia. Toiseksi suurin ryhmä - 31 prosenttia - olivat lajilleen määrittämättömät rastaat. Punakylkirastaita määritettiin 26, laulu- ja kulorastaita yhteensä suunnilleen sama määrä. Mustarastaita muutti vain 5. Lähes 60 prosenttia rastaista kirjattiin Siikalahdella, viidennekset Myllymäellä ja Mötönmäellä.

Varislinnut

Varislintumuutto keskittyi Joutsenon Myllymäkeen, jossa enemmistönä muutti 13 varista, närhiä 6 ja vähemmistönä 3 naakkaa. Siikalahdella muuttavaksi listattiin vain yksinäinen varis.

Kottarainen

Kottaraisen havaitseminen muutolla yhteishavainnoinnin aikaan tuntuu edelleen olevan sattuman kauppaa. Tänä keväänä tuo sattuma osui Joutsenon Myllymäkeen, jossa muutti kaksi kottaraista.

Peipot ja pikkukäpylintu

Päivän runsainta lajia peippoa määritettiin muuttavana kaikkiaan 902 yksilöä Siikalahden osuuden ollessa 70 prosenttia, Myllymäen ja Mötönmäen molempien noin 15. Parikkalassa todettiin peipon muuttosuunnan liukuneen aamun kuluessa pohjoisesta koilliseen ja iltapäivällä edelleen itään. Ruokolahdella suunta pysyi melko vakiona vaihdellen satunnaisesti pohjoisen ja koillisen välillä.

Järripeippoja laskettiin 37, valtaosa (25) Ruokolahden havaintopisteessä, ja sielläkin 21 yksilön lento suuntautui kaakon ja etelän sektorille.

Peippolajiksi (peippo/järripeippo) luokiteltiin 43 muuttajaa, kaikki Ruokolahdella.

Vihervarpusia havaittiin kaikkiaan 16, joista Myllymäellä 14, liikehdinnän jakautuessa tasaisesti koko havainnointipäivälle.

Muita muuttavia olivat Ruokolahden viherpeippo, Myllymäen (4) ja Siikalahden (1) tiklit, Myllymäen kuusi hemppoa ja Siikalahden urpiainen.

Pikkukäpylintujen yhteismäärä oli 8, joista 5 Joutsenossa, 3 Ruokolahdella jälkimmäisen havaintopaikan lintujen ollessa joko kierteleviä tai suuntaavan kohti itää.

Sirkut

Päivän ainoat muuttavat sirkut olivat pajusirkkuja ja niitä kirjattiin sekä Myllymäellä että Siikalahdella vain yksi.

Lajilleen määrittämättömät pikkulinnut

Pikkulintuja, joita ei voitu määrittää tuon tarkemmin, kirjattiin muuttavina yhteensä 178 yksilöä jakautuen melko tasaisesti eri havaintopisteiden kesken.

Paikalliset

Joutsenon Myllymäen paikallisiin havaintoihin kirjattiin aamuvarhaisella vielä kaksi pulmusta, joiden mahdollista matkan jatkumista ei pystytty todentamaan. Pitkin aamua paikalla soidinsi myös kangaskiuru ja pohjoisella taivaalla leijui kanahaukka.

Parikkalan Siikalahden patotieltä paikallisina havaittuihin kuului varisten ja naakkojen keskellä aikaansa viettävä toisen kalenterivuoden mustavaris ja klo 8 jälkeen laskeutuneet yhdeksän pikkujoutsenta. Paikalliseksi laskettiin myös toisen kalenterivuoden merikotka. Niin ikään saatiin havainnot pikku- ja valkoselkätikasta, isolepinkäisestä sekä yksittäisestä pikkukuovista.

Ruokolahden havaintopisteen paikalliskuoroon kuuluivat mm. kuusitiainen, kurki ja teeri.

Taulukko. Muuttavat, kiertelevät ja vaeltavat linnut mukaan lukien ns. väärään suuntaan muuttavat Etelä-Karjalan lintutieteellisen yhdistyksen kevätyhteishavainnoinnissa 22.4.2017. Nämä ja myös mainittavimmat paikallisia lintuja koskevat havainnot ovat yksityiskohtaisemmin luettavissa BirdLifen lintutietopalvelu Tiirassa osoitteessa www.tiira.fi havaintopäivältä.

Laji/taksoninimike		LAP Joutseno Myllymäki	RUO Rautiala Mötönmäki	PAR Siikalahti patotie	YHTEENSÄ
Pikkujoutsen/laulujoutsen	Cyg col/cyg		8		8
Laulujoutsen	Cyg cyg	24	6	19	49
Metsähanhi	Ans fab	27	71	27	125
Tundrahanhi	Ans alb	8	2	2	12
Merihanhi	Ans ans			1	1
Kanadanhanhi	Bra can	1			1
Valkoposkihanhi	Bra leu			23	23
Hanhilaji	Ans/Bra	58			58
Telkkä	Buc cla		1		1
Isokoskelo	Mer mer	4		9	13
Kaakkuri	Gav ste	1			1
Kuikka	Gav arc	4		3	7
Merimetso	Pha car	2			2
Harmaahaikara	Ard cin			1	1
Merikotka	Hal alb	1			1
Ruskosuohaukka	Cir aer	2			2
Varpushaukka	Acc nis	5		5	10
Hiirihaukka	But but	1	1	1	3
Piekana	But lag			5	5
Kiljukotka/pikkukiljukotka	Aqu cla/pom			1	1
Sääksi	Pan hal	3	3		6
Tuulihaukka	Fal tin	1	1	2	4
Ampuhaukka	Fal col	2			2
Pieni jalohaukka	Pfal		1		1
Iso päiväpetolintu	IP	1			1
Kurki	Gru gru	25			25
Meriharakka	Hae ost			1	1
Töyhtöhyppä	Van van	19	4	35	58
Pikkukuovi	Num pha	3			3
Kuovi	Num arq	7	12	64	83
Metsäviklo	Tri och	7	6	4	17
Naurulokki	Lar rid	21	12	145	178
Kalalokki	Lar can	14	46	35	95
Selkälokki	Lar fus	2		5	7
Harmaalokki	Lar arg	15	12	17	44
Kalalokki/harmaalokki	Lar can/arg		20		20
Lokkilaji	Lar sp.	37	79		116

Sepelkyyhky	Col pal	98	64	251	413
Kiuru	Ala arv	9	2	3	14
Niittykirvinen	Ant pra	2	2	5	9
Västäräkki	Mot alb	9	1	10	20
Rautiainen	Pru mod	5			5
Mustarastas	Tur mer	2	1	2	5
Räkättirastas	Tur pil	44	56	161	261
Laulurastas	Tur phi	5		8	13
Punakylkirastas	Tur ili	8	7	11	26
Kulorastas	Tur vis	2	5	5	12
Rastaslaji	Tur sp.	32	12		44
Iso rastas	Itur		4	17	21
Pieni rastas	Ptur	12	5	58	75
Närhi	Gar gla	6			6
Naakka	Cor mon	3			3
Varis	Cor nix	13		1	14
Kottarainen	Stu vul	2			2
Peippo	Fri coe	144	130	628	902
Järripeippo	Fri mon	11	25	1	37
Peippolaji	Fri sp.		43		43
Viherpeippo	Car chl		1		1
Tikli	Car car	4		1	5
Vihervarpunen	Car spi	14	1	1	16
Hemppo	Car can	6			6
Urpiainen	Car mea			1	1
Pikkukäpylintu	Lox cur	5	3		8
Punatulkku	Pyr pyr	2			2
Pajusirkku	Emb sch	1		1	2
Pikkulintu	PL	56	48	74	178
YHTEENSÄ		790	695	1644	3129